

i-Tree Nederland is nog niet af!

‘We zijn op zoek naar middelen om i-Tree Nederland te kunnen doorontwikkelen’

i-Tree Nederland, een vertaling van het Amerikaanse softwareprogramma i-Tree, is dit jaar gelanceerd. Maar hoe wordt het toegepast?

Joost Verhagen van Cobra Groeninzicht: ‘i-Tree wordt nog niet echt breed ingezet, maar de eerste stappen zijn zeker gezet. De volgende stap is dat we er samen met gemeenten, waterschappen en provincies voor zorgen dat i-Tree een vaste plaats krijgt in de organisatie. i-Tree is namelijk een geweldig instrument dat concrete stuurinformatie levert.’

Auteur: Karlijn Santi Raats

Voor marktpartij Cobra Groeninzicht is i-Tree Nederland tot nu toe vooral een middel om het belang van bomen aan te tonen. Cobra heeft de baten van de honderd miljoen bomen in Nederland doorgerekend en gebruikt i-Tree bijvoorbeeld bij het opstellen van een bomen-effectanalyse.

Joost Verhagen: ‘We rekenen voor opdrachtgevers uit wat de baten van hun bomen zijn. Jammer genoeg wordt er nog te weinig mee gedaan. Ik snap dat het lastig is; het is misschien nog te vroeg. Zo worden bomenbeleidsplannen pakweg één keer in de tien jaar gereviseerd. Veel gemeenten moeten wachten op een dergelijk revisiemoment voordat ze beleid kunnen schrijven waarin i-Tree als stuurmiddel wordt opgenomen. Maar het belangrijkste is misschien dat i-Tree nog niet ver genoeg is doorontwikkeld om echt indruk te maken. Bovendien denk ik dat we de harde euro's achterwege moeten laten en de focus moeten leggen op de liters, kilo's en vierkante of kubieke meters die uit i-Tree rollen.’

Verhagen legt uit dat de baten die nu door i-Tree Nederland worden berekend voor een gemiddelde boom uitkomen op enkele tientjes per jaar. Verhagen: ‘Het ontwikkelteam voor i-Tree Nederland heeft nog maar enkele onderdelen vertaald naar de Nederlandse situatie. Dat zijn de jaarlijkse waterafvang, CO₂-vastlegging, fijnstofafvang en koolstofvastlegging, vertaald naar hoeveelheden, maar ook naar harde euro's. Daarnaast zegt i-Tree Nederland iets over de waarde van het percentage kroonbedekking.’

‘Dat is bijvoorbeeld handig om te laten zien wat je moet doen om verdwijnende bomen te compenseren met nieuwe aanplant. Maar sommige opdrachtgevers willen met i-Tree een soort afwegingsmodel maken. Ze willen de harde euro's laten meewegen bij de afweging of ze bomen in een project wel of niet moeten kappen, of zelfs bij de vraag of een project al dan niet kan doorgaan. De baten die i-Tree Nederland tot op heden berekent, bedragen echter een paar tientjes per boom per jaar. Dat weegt natuurlijk niet op tegen een miljoenenproject.’

Wellicht is het beeld ontstaan dat i-Tree Nederland ‘af’ is. Verhagen: ‘Niets is minder waar! De Amerikaanse i-Tree bevat nog allerlei thema's die we als ontwikkelteam nog niet naar de Nederlandse situatie hebben vertaald. Sommige daarvan zijn misschien ook niet relevant voor Nederland. Ik denk dan aan energiebesparing op airco's wanneer er bomen nabij bebouwing staan. De Amerikaanse versie neemt ook de stichtingskosten van een boom mee, maar die aanpak past niet bij de Nederlandse situatie. Als we de stichtingskosten meerekenen, klinkt dat de waarde van een boom gigantisch op. Maar nogmaals, het mag niet zo zijn dat we proberen de financiële waarde van een boom zo hoog mogelijk te maken. Het gaat erom dat we onder andere kunnen

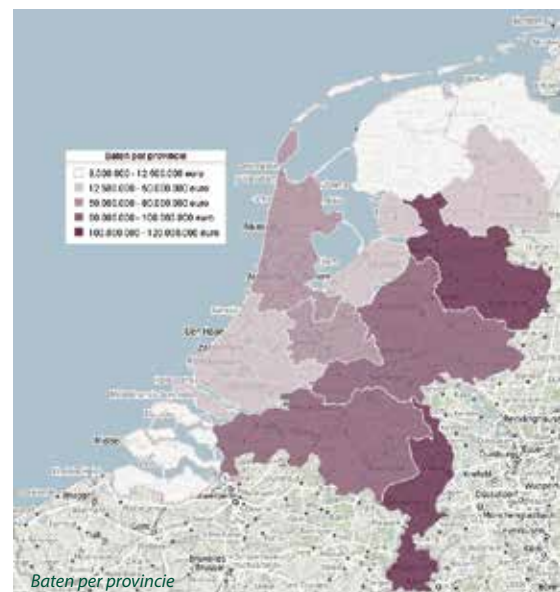
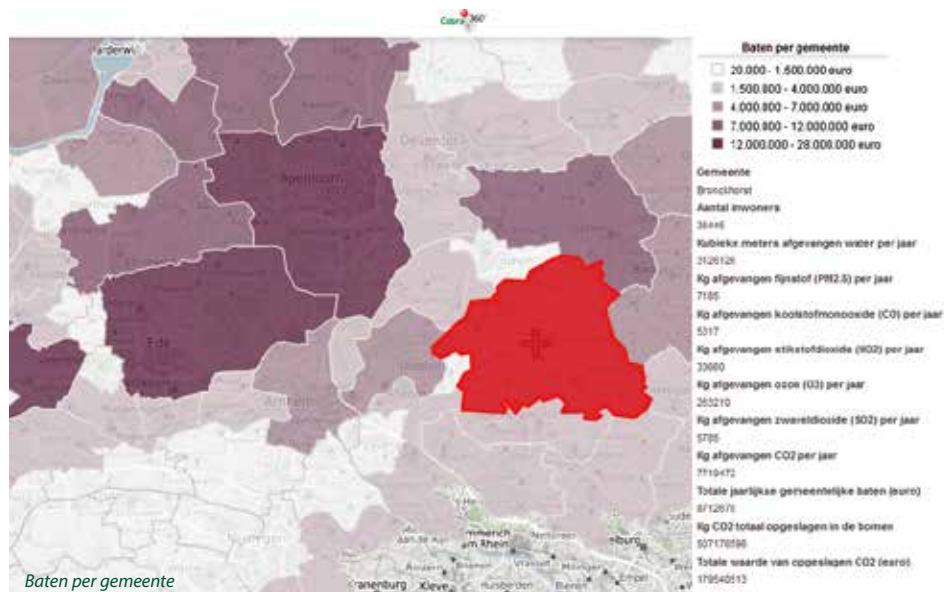
Vianen

Cobra Groeninzicht

**‘We moeten de focus leggen op
de liters, kilo’s en vierkante of
kubieke meters die uit i-Tree rollen’**

GroenGevonden toont een keuzelijst met geschikte boomsoorten; i-Tree brengt de baten in beeld

berekenen hoeveel gram fijnstof een boom elk jaar afvangt en hoeveel koolstof hij vastlegt.' Alhoewel de Nederlandse boomtaxateurs met het Rekenmodel Boomwaarde ook rekening houden met de aanplant- en beheerkosten, heeft het ontwikkelteam die nog niet kunnen meenemen in de vertaalslag. Niet alleen stichtingskosten kunnen in de toekomst worden meegenomen in de batenberekening; Verhagen noemt ook baten zoals de WOZ-waardestijging als gevolg van een groenere omgeving. 'Als werkgroep willen we i-Tree Nederland graag verder uitbreiden, zodat een volledig beeld ontstaat van de baten van bomen. Het is alleen erg kostbaar om een wetenschappelijk onderbouwde vertaling van alle i-Tree-onderdelen te maken en om een uitbreiding van i-Tree te ontwikkelen', legt Verhagen uit. 'We hebben als werkgroep de middelen nog niet. Stadswerk heeft gelukkig een i-Tree-kernteam opgericht, met daarin afgevaardigden van alle belangengroepen. Om i-Tree Nederland te kunnen doorontwikkelen, zijn we nu vooral op zoek naar middelen.'

Het is dus essentieel dat er animo is voor vervolgstappen voor i-Tree Nederland. Verhagen knikt: 'We zijn er nog niet! De groene vakwereld is enthousiast, maar eigenlijk ligt de bal bij

gemeenten, provincies en waterschappen. Wat Cobra doet, is laten zien dat er geen ingewikkelde onderzoeken nodig zijn om de baten van bomen in kaart te brengen. Sterker nog, we hebben alles al op de plank liggen. Wij hebben alle honderd miljoen bomen van Nederland met de BomenMonitor in kaart gebracht en vervolgens met i-Tree Nederland de baten ervan berekend. Natuurlijk moet er op project-niveau specifieker worden gekeken, maar een globaal beeld per provincie, gemeente, wijk of buurt bestaat al.'

Cobra Groeninzicht ontwikkelt op dit moment de tool GroenGevonden, waarmee de baten van nieuw aan te planten bomen volgens i-Tree direct worden doorgerekend. GroenGevonden wordt samen met gemeenten ontwikkeld. Speciaal hiervoor organiseert Cobra verschillende inspiratiedagen, waarbij de partners direct sturing geven aan deze innovatie. Verhagen vertelt wat de tool doet: 'We hebben landsdekkend hitte- en vochtstress, grondwater, infra en bodemsoort in kaart. Je kunt als gebruiker op de kaart aangeven waar je bomen wilt planten. Kijkend naar de specifieke omgevingsfactoren geeft GroenGevonden een keuzelijst met boomsoorten die passen op die plaats. Gebruikers kunnen vervolgens ingeven

welke eigenschappen belangrijk zijn voor de nieuwe aanplant, bijvoorbeeld fijnstofvangend vermogen of biodiversiteit. Bovendien kunnen gebruikers na het kiezen van een boomsoort in GroenGevonden zien waar deze soort staat in hun gebied.'

'GroenGevonden helpt om een diverser en niet alledaags sortiment samen te stellen, waarbij rekening wordt gehouden met de lokale omstandigheden, actuele thema's en gewenste details. Onze dendroloog Jaap Smit reist heel Europa door om te kijken hoe boomsoorten zich houden in verschillende klimaatomstandigheden. De sortimentslijst in GroenGevonden wordt continu aangevuld op basis van nieuwe inzichten en vondsten.'

Terug naar i-Tree. 'Van de gekozen soort willen we meteen in beeld brengen welke baten de boom of bomen opleveren, nu en in de toekomst. Zo helpt GroenGevonden ook rationele afwegingen te maken bij de vraag hoeveel bomen van een bepaalde maat geplant moeten worden om de doelstellingen te halen.' Verhagen kan niet wachten om de volgende stap te zetten met i-Tree Nederland en wil geïnteresseerde partijen enthousiasmeren om verdere vertaling van het programma financieel te steunen.

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/article/31070/i-tree-nederland-is-nog-niet-af